

idarece anılan iş kaleminin maliyetinin ilk ihale dokümanındaki vardiya sistemi sonucunda bulunan toplam ekip sayısı kadar işçi çalıştırılacağı kabulüyle hesaplanması zorunluluğu varmıdır?

4

734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Yaklaşık maliyet" başlıklı 9'uncu maddesinde "Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. Yaklaşık maliyete ihale ve ön yeterlik ilânlarında yer verilmez, isteklilere veya ihale süreci ile resmî ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz." hükmü yer almaktadır.

4734 sayılı Kanun hükümlerine göre, yaklaşık maliyet;

- Kanun'un 3'üncü maddesinin (g) bendinde belirtilen kuruluşların Kanun kapsamı dışında temin edebilecekleri mal veya hizmetlerin istisna limitinin belirlenmesi,
- 8'inci ve 13'üncü madde hükümleri uyarınca, ihale ilan süre

ve kurallarının belirlenmesi,

- 20'nci madde hükmü uyarınca, belli istekliler arasında ihale usulüyle ihale edilebilecek yapım işlerinin tespiti,
- 21'inci maddenin (f) bendi uyarınca pazarlık usulüyle yapılabilecek mal veya hizmet alımlarına ilişkin parasal limitin belirlenmesi,
- 38'inci madde hükmü uyarınca, aşırı düşük tekliflerin tespit edilmesi,
- 39'uncu madde hükmü uyarınca, bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptali kararının verilmesine gerekçe teşkil edecek aşırı yüksek tekliflerin tespiti,
- 48'inci madde hükmü uyarınca, hizmet alımı biçiminde ihalesi yapılabilecek olan danışmanlık hizmetlerinin belirlenmesi,
- 53'üncü madde hükmü uyarınca, itirazın şikayet başvuru bedellerinin tespiti,
- 62'nci maddenin (d) bendi hükmü uyarınca, bütçenin programlanması ve tekliflerin karşılaştırılması,
- 8'inci ve 63'üncü madde hükümleri uyarınca, yerli isteklilerle ilgili uygulamaların belirlenmesi işlemlerinde kullanılmaktadır.

Bu itibarla idarelerce ihale dokümanında (İdari Şartname, Teknik Şartname, Sözleşme Tasarısı vb.) bir maliyet unsuru olarak belirlenen ve isteklilerin tekliflerini hazırlarken dikkate almak durumunda oldukları her bir unsuru yaklaşık maliyet hesabına dâhil etmeleri gerektiği, zira yaklaşık maliyetle bağlantılı olarak belirlenmesi gereken; ihalenin eşik değerinin altında kalıp kalmadığı, ilan süresi ve yapılaş şekli, parasal limite tabi alımlarda alım usulünün tespiti gibi hususların yasal gereklere uygunluğu açısından

vazgeçilmez olmanın yanında, ihale sürecinde de, sunulan tekliflerin sağlıklı biçimde değerlendirilmesi, bu bağlamda aşırı düşük tekliflerin tespiti ve sorgulanması, fiyat teklifleri bakımından ihalede yeterli rekabetin sağlanıp sağlanmadığı hususlarının ihale komisyonunca irdelenebilmesi açısından da zaruret arz ettiği anlaşılmaktadır.

Aktarılan mevzuat değerlendirmeleri kapsamında başvuru sahibinin iddiaları incelendiğinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

Sözleşme Tasarısı'nın ilk halinde, her bir kısım için kanal açma aracı ekiplerinin günlük vardiyalarına ilişkin tablolara yer verildiği, 02.09.2019 tarihli zeyilname ile anılan tabloların kaldırıldığı anlaşılmıştır.

İtirazen şikâyet dilekçesinde, tabloların kaldırılması sonucunda idarece istenilen araç sayısı kadar ekip oluşturulacağı varsayımıyla fazladan 12 personelin çalıştırılması gerekeceği ancak yaklaşık maliyetin zeyilname dikkate alınarak güncellenmediği iddia edilmektedir.

İdarece hesaplanan yaklaşık maliyet incelendiğinde; 2'nci Kısımda T.05 iş kaleminin maliyetinin Kanal Açma Aracının (Kuka) Ekip ve Ekipmanlarıyla Birlikte 1 (Bir) Günlük Bedeli (8 saat çalışan 1 şoför ve 1 vasıflı işçi + Araç Takip Sistemi (1 Yıllık) + Kanal Açma Aracı (1 Yıllık)) x 5 Adet Kanal Açma Aracı x 540 gün

3'üncü Kısımda T.05 iş kaleminin maliyetinin Kanal Açma

Aracının (Kuka) Ekip ve Ekipmanlarıyla Birlikte 1 (Bir) Günlük Bedeli (8 saat çalışan 1 şoför ve 1 vasıflı işçi + Araç Takip Sistemi (1 Yıllık) + Kanal Açma Aracı (1 Yıllık)) x 3 Adet Kanal Açma Aracı x 480 gün üzerinden hesaplandığı anlaşılmıştır.

Yukarıda aktarılan ihale dokümanı düzenlemeleri ile yaklaşık maliyet hesap cetveli bir arada değerlendirildiğinde, idarece söz konusu T.05 pozunun maliyetinin başvuru sahibi tarafından iddia edilenin aksine, ilk ihale dokümanında toplam kanal açma aracı ekip sayısı dikkate alınarak hesaplanmadığı, bir başka deyişle idare tarafından yaklaşık maliyetin şikâyete konu kısımlarda belirtilen toplam kanal açma araç sayısı üzerinden hesaplandığı görülmüştür.

Bu çerçevede idarece anılan iş kaleminin maliyetinin ilk ihale dokümanındaki vardiya sistemi sonucunda bulunan toplam ekip sayısı kadar işçi çalıştırılacağı kabulüyle hesaplanması zorunluluğu bulunmamaktadır. Ancak T.05 pozunun maliyetinin her birinde 1 şoför, 1 işçi ve 2'nci kısımda toplam 5 kanal açma aracı, 3'üncü kısımda toplam 3 kanal açma araç sayısı göz önüne alınarak hesaplama yapılmasının anılan poz kalemine ilişkin hazırlanan Birim Fiyat Tariflerinde yer alan "Not 4: Kanal açma aracının ekibi gece ve gündüz olmak üzere bir günde 3 vardiya (8'er saat) şeklinde 24 saat çalışacaktır." düzenlemesi dikkate alındığında yaklaşık maliyetin eksik hesaplanmasına sebebiyet vereceği, diğer bir deyişle, iş aynı araçla yapılırsa dahi daha fazla sayıda vasıflı işçiye ihtiyaç olduğu tespit edilmiştir.

Bu itibarla idarece anılan iş kaleminin maliyetinin eksik hesaplandığı tespit edildiğinden, başvuru sahibinin iddiası yerinde bulunmuştur.

Toplantı No : 2020/008

Gündem No : 58

Karar Tarihi : 26.02.2020

Karar No : 2020/UH.I-435